

Øget fokus på medicinsikkerheden på bosteder

Tidligere var det kun private bosteder, som var omfattet af Styrelsen for Patientsikkerheds tilsyn, men fremover vil også regionale og kommunale bosteder få risikobaserede tilsyn. Det sker for at øge patientsikkerheden, lyder det fra styrelsen

Af Jacob Håning Andersen

Når det fremover ikke kun er private bosteder, men også de kommunale og regionale, der skal føres tilsyn med, så skyldes det, at Styrelsen for Patientsikkerhed fremover ønsker at sætte fokus på patientsikkerheden på alle typer af behandlingssteder.

"Vi ved, at det er en udfordring. På bostederne er der meget personale uden sundhedsfaglig baggrund. De har ikke nødvendigvis den samme tilgang til eksempelvis medicin som personale med en sundhedsfaglig uddannelse," siger Bente Møller. Hun er sektionsleder og overlæge i Styrelsen for Patientsikkerhed.

Bente Møller fortæller, at hun ikke har præcise tal, som beskriver problemerne på landets bosteder, men at styrelsens viden kommer fra de tilsyn, som har været ført på de private bosteder.

"Her kan man forbedre patientsikkerheden. Det er vigtigt at øge fokus på patientsikkerheden på bostederne," siger hun.

Nogle kommunale bosteder har også tidligere fået tilsyn, hvis kommunen selv betalte for tilsynet.

Bente Møller har en klar opfordring til ledelserne på landets bosteder.

"Vi ved som sagt, at det er en udfordring. Det er derfor, at ledelsen bør tage ansvar og sikre de nødvendige instrukser til personale omkring, hvordan medicinen skal gives, så rammerne er i orden," siger hun. Styrelsen for Patientsikkerhed oplyser, at man på nuværende tidspunkt regner med at foretage mellem 100 og 200 tilsyn på landets bosteder i 2017.

Socialpædagoger bakker op

En af de store faggrupper på landets bosteder er socialpædagogerne. Socialpædagogernes Landsforbund er fagforening for knap 40.000 socialpædagoger, og i forhold til styrkelsen af tilsynet med bostederne fortæller foreningen, at den altid er "for tilsyn, gennemsigtighed og dokumentation".

Foreningens formand, Benny Andersen, anerkender vigtigheden af, at der er styr på medicinen på bostederne.

"For nogle borgere på botilbud er medicin en vigtig del af livet. Derfor skal det selvfølgelig håndteres korrekt, så de borgere får det bedst mulige udgangspunkt for et godt liv. Derudover har korrekt

medicinering den fordel, at når der er styr på det, så kan vores medlemmer fokusere på det, de er uddannet til; nemlig at praktisere den socialpædagogiske faglighed," siger han.

Han mener, at der er behov for at øge viden blandt de ansatte på bostederne.

"Derfor mener jeg også, at det fremover må være en del af uddannelsen at få mere viden om medicin, så de er klædt på til opgaven, som fylder ude i

Medicin på bosteder

Samarbejde mellem bosteder og apoteker om eksempelvis medicininstrukser kan gøre en vigtig forskel for patientsikkerheden.

hverdagen på botilbuddene. Men kommunerne har også et ansvar for at sørge for, at de ansatte, som skal passe på andre, er klædt på til at kunne håndtere det ansvar,” siger Benny Andersen.

Og det gør Apotekerforeningen også

Også i Apotekerforeningen mener formand Anne Kahns, at det er en rigtig god ide at fokusere på patientsikkerheden på bostederne.

”Det er sårbare borgere. De har brug for, at der er sikkerhed omkring deres medicin, så de får den rig-

tige behandling og den optimale effekt,” siger hun.

Hun opfordrer landets bosteder, kommuner og regioner til at gribe fat i deres lokale apoteker. Apotekerne er nemlig garant for sikker medicinering og kan tilrettelægge uddannelsesforløb, som gør en forskel for personalet og dermed for patienterne og deres sikkerhed.

”Mange bosteder har brug for hjælp med at sikre en mere sikker medicinering, og det er der ikke noget at sige til. Ofte er det ikke sundhedspersonale, som giver medicinen, og så kan det altså gøre en

” For nogle borgere på botilbud er medicin en vigtig del af livet. Derfor skal det selvfølgelig håndteres korrekt, så de borgere får det bedst mulige udgangspunkt for et godt liv.”

Benny Andersen, formand for Socialpædagogernes Landsforbund

- > verden til forskel at få apoteket på besøg,” siger Anne Kahns.

Hun henviser til en rapport fra uddannelses- og forskningsinstitutionen Pharmakon, som konkluderer, at betingelserne for beboernes sikkerhed i forbindelse med medicinering blev forbedret, når apoteket underviste personalet på bosteder i medicin-håndtering (se boks).

Styrelsen for Patientsikkerhed oplyser, at styrelsen i 2017 skal gennemføre tilsynsbesøg på omkring 1.000 behandlingssteder – det vil sige i almen praksis og på sygehuse, akuttilbud i kommunerne, hjemmesygepleje, hjemmepleje og på plejehjem og bosteder, fysioterapeutiske klinikker, fodterapeuter og tandlæger. Styrelsen fortæller også, at den i forhold til bosteder har en ”arbejdshypotese på 100-200 tilsyn i 2017, men dette tal vil blive justeret markant i løbet af året”. Justeringen sker på baggrund af en risikovurdering.

Foto: Søren Skarby

Medicin på bosteder

” Det er sårbare borgere. De har brug for, at der er sikkerhed omkring deres medicin, så de får den rigtige behandling og den optimale effekt.”

Anne Kahns, formand for Danmarks Apotekerforening

Apoteket gør en forskel

En rapport fra Pharmakon viser, at det skaber mere sikre arbejdsgange med hensyn til medicin-håndtering, når apoteksfarmaceuter underviser personalet på bosteder. Rapporten er en evaluering af uddannelsesforløbet Tjek på medicin, som en række apoteker har kørt på en del af landets bosteder.

Overordnet set blev betingelserne for beboernes sikkerhed i forbindelse med medicinering forbedret. Det er et resultat af personalets større motivation, tryghed og evne til at handle kompetent. Af konkrete resultater kan nævnes: Personalet på botilbuddene oplevede signifikant øget motivation for og tryghed ved at arbejde med kvalitet og sikkerhed i forbindelse med medicinering. Samtidig blev de bedre rustet til arbejdet. Uddannelsesforløbet medførte adskillige konkrete ændringer i rutinerne i forbindelse med medicinering. Personalet blev bedre til at observere beboerne for virkninger og bivirkninger af medicin. Dermed kunne de bedre afklare, om ændringer i medicineringen kunne føre til øget trivsel og bedre muligheder for det pædagogiske arbejde med beboerne.

Kommunikationen med læger, apoteksfarmaceuter og øvrige sundhedsprofessionelle er blevet mere præcis.

De medvirkende botilbud befandt sig både inden for handicapområdet og inden for socialpsykiatrien. Omkring 60 procent af deltagerne var pædagoger, mens 20 procent var social- og sundhedsassistenter, social- og sundhedshjælpere og sygeplejersker. Otte procent var ledere, mens 12 procent var fra øvrige stillingskategorier. Evalueringen er foretaget på baggrund af uddannelsesforløb på ti botilbud i fem kommuner i hele landet.

Kilde: rapporten *Kvalitet og sikkerhed i medicineringen på kommunale botilbud – evaluering af et uddannelsesforløb*. Pharmakon, juni 2015.